

Maija Amoliņa

Publicēts: 16.04.2021.

Maijai Amoliņai Atzinības krusts piešķirts 2011. gada 3. maijā par mūža devumu kultūras attīstībā Latvijā.

"Mans radošais mūžs ir iegūlis Latvijas Televīzijas videoarhīva plauktos. Un gandrīz 40 darba gados sastrādātais tur aizņem krietnu vietu," saka TV žurnāliste Maija Amoliņa.

Maija Amoliņa (05.06.1939.) dzimusi Liepājā kā jaunākā māsiņa trīs bērnu ģimenē. Maijas vecāki strādājuši telefonsakaru jomā, tomēr viņu lielākais vaļasprieks - mūzika. "Tētīm bija ļoti laba muzikālā dzirde un viņš spēlēja dažādus mūzikas instrumentus. Mamma bija liela dziedātāja. Kad viņa strādāja dārzā, blakus dārzos zinājuši – Antonija dzied," atklāj M. Amoliņa. Maija ir absolvējusi Liepājas mūzikas vidusskolu un 1957. gadā iestājusies J. Vītola Latvijas Valsts konservatorijā, izvēloties diriģēšanas specialitāti.

Darba gaitas Valsts TV un Radioraidījumu komitejā mūzikas žurnāliste uzsāka 1963. gada 19. augustā. "Kad strādāju radio, televīzijā tika meklēts mūzikas žurnālists. Tas brīdis sakrita ar laiku, kad dziedāju kamerkorī "Ave Sol". Mani uzaicināja kļūt par TV mūzikas žurnālisti, un es šo piedāvājumu pieņēmu," atklāj M. Amoliņa. Un tā 1975. gada 1. janvāra viņa kļuva par Latvijas Televīzijas mūzikas raidījumu vadītāju un redaktori. No 1995. - 2000. gadam - par Mūzikas raidījumu redakcijas galveno redaktori. No 2000. gada darbs tika turpināts kā žurnālistei, raidījumu vadītājai, redaktorei un kopš 2005. gada - arī kā raidījuma cikla "100 g kultūra" veidotājai. Joprojām turpinās darbs ar koncertu un operu ierakstiem un translācijām.

Pirmajos darba gados televīzijā M. Amoliņa veidoja raidījumus, veltītus Latvijas pašdarbības kolektīviem ciklos "Ceļā uz Dziesmu svētkiem" un "Dzied un dejo studenti", kā arī ilgus gadus žurnālā "Mūzika," stāstot par profesionālo mūziku.

Kā atzīst M. Amoliņa, visa viņas radošā darba vertikāle ir izcilu Latvijas un pasaules mūziķu portretējumi – sākot ar mūsu

vecmeistariem Ādolfu Skulti, Leonīdu Vīneru, Haraldū Medni un turpinot ar mūsdienu izcilībām – brāļiem Kokariem, Pēteri Vasku, Māri Sirmo, Sigvardu Kļavu, Zigmāru Liepiņu, Imantu Kalniņu, Arturu Maskatu, Andri Nelsonu, virkni mūsu izcilo dziedoņu – Inesi Galanti, Egilu Siliņu, Elinu Garanču, Kristīni Opolais, Aleksandru Antoņenko, kā arī tādām mūzikas pasaules slavenībām kā Mstislavu Rostropoviču, Marisu Jansonu, Gidonu Krēmeru, Kšištofu Penderecki, Rodionu Ščedrinu.... “Un visas šīs personības dzīvojušas un dzīvo man tepat līdzās. Tā ir liela atbildība – stāstīt par viņiem,” saka mūzikas žurnāliste. “Visvairāk milu veidot raidījumus par diriģentiem - tāpēc, ka viņi ir vispusīgas personības, bet varbūt arī tāpēc, ka pati esmu sīks šīs cunftes gariņš.”

Maijas veidotie raidījumi ir saņēmuši augstu novērtējumu. Visvairāk atzinības ticis videofilmam “Mariss Jansons”, kurā pasaulslavenais latviešu diriģents portretēts viņa dzīves un darba vietās - Rīgā, Sanktpēterburgā, Oslo un Pitsburgā. 1999. gada LTV konkursā videofilmam vērtējums – gada labākais mūzikas raidījums (redaktore un scenārija autore M. Amoliņa). Tajā pašā gadā filma uzvar Nacionālā Radio un Televīzijas padomes konkursā nominācijā “Gada raidījums”, un Maija Amoliņa – nominācijās “Labākais scenārijs” un “Labākā producete”. 2000. gadā Latvijas Nacionālā filmu festivāla “Lielais Kristaps” balva – “Labākais scenārists” – Maija Amoliņa (videofilma Mariss Jansons). Filma atzīta par vienu no labākajām arī 36. Starptautiskajā muzikālo videofilmu festivāla “Zelta Prāga”. Īpaši slavēts filmas dinamisms, emocionalitāte un patiesa galvenā varoņa personības atklāsmē. Filma demonstrēta arī Zviedrijas televīzijā.

M. Amoliņas redaktora darbs novērtēts vēl virknē raidījumos: 2000. gadā kategorijā “Gada mūzikas raidījums” nominēti “Op. 5 Sidraba šķidrums” un “Op.5 Jānis Lūsēns”, kategorijā “Translācija” - ieraksts “Kārļa Zariņa jubilejas vakars” un “Opermūzikas svētki Siguldā”.

2001. gadā kā gada ilgākā tiešraide LTV vēsturē apbalvots raidījums “Rīgai - 800 Noslēguma koncerts” un speciālbalsa redaktorei M. Amoliņai.

“Skatītājiem varbūt šķiet, ka televizors pats rāda. Bet cik gan daudz laika, zināšanu, iedvesmas un sapratnes prasa kvalitatīva raidījuma izveidošana! Vienmēr jāseko un jābūt lietas kursā par mūzikas dzīvē notiekošo, no tā jāatlasa labākais. Piemēram, R. Vāgnera opera “Dievu mijkrēslis” ir turpat 7 stundas gara, bet mans uzdevums – sižetam atvēlētajās minūtēs aptvert un parādīt operā būtiskāko,” savu darba specifiku televīzijā raksturo M. Amoliņa. Mūzikas žurnāliste atzīst, ka viņas lielākā mīlestība ir simfoniskā mūzika: “Tā ir tīra mūzika, tas ir skaņu okeāns. Pamatu pamats.”

Ogres novada kultūras dzīvē Maija aktīvi iesaistījusies kopš 1969. gada - bijusi Ogres rajona kultūras nama jauktā kora “Grīva” diriģente, no 1994. gada ir Ogres kultūras centra jauktā kora “Grīva” mākslinieciskā vadītāja, Ogres Mūzikas svētku māksliniecisko programmu veidotāja. M. Amoliņas vadītie kori kopš 1969. gada piedalījušies visos Latvijas dziesmu svētkos, sekmīgi startējuši starptautiskajos festivālos, koncertējuši Ogrē, Latvijā un ārzemēs.

Ogrē pirmo reizi Maija nonākusi 60. gadu vidū, dodoties līdzī vīram Leonam Amoliņam, kurš ilgus gadus bijis Ogres rajona kora virsdiriģents. Bet uz dzīvi Ogrē Amoliņu ģimene pārcēlusies 70. gadu sākumā. “Man visa dzīve aizrit Rīgā, tomēr Ogrē ir manas mājas, mans koris un lieliskie kultūras dzīvē ieinteresētie ogrēnieši. Bieži gan Ogrē iznāk pārļaut tikai nakti, jo TV redaktoram ir nenormēts darba laiks, nākas strādāt arī vēlu vakaros un brīvdienās”, atklāj mūzikas žurnāliste, piebilstot, ka arī Rīgas mutuļojošā dzīve viņai patīkot. Diemžēl viņa gan neesot pratusi darbu samērot ar privāto dzīvi... “Es ļoti lepojos ar savu dēlu Andri, kurš savā dzīvē izvēlējis iet zinātnes ceļu. Viņš ir studējis Amerikā un Šveicē, ieguvis ķīmijas zinātņu doktora grādu un ir starptautiska ķīmijas zinātnes žurnāla redaktors, ko izdod Latvijas Organiskās sintēzes institūts.”

M. Amoliņas aizrašanās ir arī darbs dārzā, kas atrodas “Lašupēs”: “Mans dārzs ir laika gaitā izveidojies skaistums. Galvenais, lai dārzā viss plaukst un zied. Katrs ziediņš taču ir liels dabas brīnums. Dārzs – tā ir liela atbildība. Ja kaut kas ir uzsākts, to taču nevar aizlaist postā!”

Savu apaļo dzīves jubileju M. Amoliņa atzīmēja 2009. gada maijā Ogres kultūras centrā savā radošā darba vakarā ar nosaukumu “Ir maijmēness debešķīgais”. Dzīves jubilejā viņa tika apbalvota ar LR Kultūras ministrijas Atzinības rakstu.

Latvijas valsts apbalvojums - Atzinības krusts - M. Amoliņai pasniegts 2011. gadā par 47 darba mūža gadu nesavtīgo ieguldījumu Latvijas kultūras un mākslas popularizēšanā Latvijas Televīzijas raidījumos un jauno televīzijas darbinieku profesionālajā izglītībā. Saņemot augsto apbalvojumu, M. Amoliņa neslēpusi prieku: “Patīkami. Par padarīto darbu jebkurš, pat vismazākais paldies ir ļoti

jauks, un, ja ir kolēģu atzinība un manu varoņu – to cilvēku, par kuriem es gatavoju raidījumus – atzinība – tas ir ļoti brīnišķīgi. Un – ja tas ir valstiskā ziņā – vēl jo vairāk! Ja ir cilvēki, kuri izvirzījuši tevi, kuri uzskatījuši, ka tu esi cienīgs saņemt valstisku apbalvojumu, tas tiešām ir ļoti patīkami. Ir ļoti daudz darīts, ļoti daudz strādāts – gan televīzijā, kas ir mana pamatdarba vieta un lielā mīlestība, gan Ogrē, kur esmu kā kordinģente un iesaistīta lielajā Dziesmu svētku kustībā, kas ir unikāla Latvijā. Kori Dziesmu svētkos saplūst kopā kā mazi strautiņi. Man ir iespēja tajā piedalīties un kopt mūsu kora kultūru. Liels paldies Ogrē! Te ir daudz kultūras entuziastu."

Mūzikas žurnāliste atzīst, ka, lai veiktu šo darbu, nepieciešama liela deva patriotisma un izturības. Te Maijai palīdzot Kokaru rūdijums: "Septiņpadsmit gadus dziedāju viņa vadītajā kamerkorī "Ave Sol". Imants Kokars iemācīja mums būt ārkārtīgi prasīgiem un atdevīgiem, strādāt līdz spēku izsīkumam. Nepārspējams piemērs it visā bija viņš pats. Dirģents mums varēja piezvanīt kaut pusnaktī un teikt, ka jāskrien uz skaņu ierakstu Domā, un mēs skrējām. Ne velti mums bija populārs sauklis - "Uz mēģinājumu vai koncertu varbūt drīkst neierasties vienīgi tad, ja esi miris." Mēs bijām arī pirmie, kas ar uzvarām starptautiskajos koru konkursos nesām Latvijas vārdu pasaulē. Tomēr Kokara nežēlība bija sava veida žēlīgums pret mums visas dzīves garumā- ieguvām varēšanu, sevis nesaudzēšanu. Bez nežēlīga darba nevar sasniegt augstus rezultātus.To Kokara mācību paturu prātā arī darbā ar savu kori."

Par turpmākās darba dzīves mērķi mūzikas žurnāliste uzskata noturēties līmenī un turpināt veidot pēc iespējas kvalitatīvākus raidījumus. Kā vienu no pēdējā laika lielākajiem darbiem Maija min videofilmu "Sauls balss", veltītu izcilā dziedātāja Jāņa Zābera 75. dzimšanas dienas atcerei.

"Neapgūtu personību ir daudz, mūzikas dzīvē sevi pieteic aizvien jauni talanti. Arī slavenie mūziķi, par kuriem jau esmu veidojusi raidījumus, rada ko jaunu, mainās, sasniedz jaunas virsotnes, arī viņiem man ir jāseko līdzī," saka mūzikas žurnāliste.

"Maija Amoliņa ir izcila personība ne tikai Latvijas Televīzijas vēsturē, bet arī Latvijas kultūras dzīvē. Būdamā apveltīta ar plašām zināšanām pasaules kultūrā, savu erudīciju viņa vienmēr papildinājusi ar netradicionālu skatījumu uz šķietami zināmām lietām. Tikai apbrīnu var raisīt viņas prasme rast kopīgu valodu ar ikvienu: gan to, kas savā radošajā ceļā sper pašus pirmos soļus, gan pasaules slavu iekarojušu ģēniju, sarunu biedrā viešot pašāvēību un uzticības pilnu atklātību," 2010. gadā kolēģi raksturojis LTV valdes loceklis Edgars Kots.

2017. gada 22. novembrī Latvijas Zinātņu akadēmijā M.Amoliņa saņēma Cicerona balvu mediju jomā par kvalitatīvu sniegumu mūzikas žurnālistikā. Šīs balvas mērķis ir novērtēt labas profesionālās komunikācijas nozīmi.

<https://www.ogresnovads.lv/lv/maiija-amolina>